

KOPSAVILKUMS ATZINUMAM pārbaudes lietā Nr. 2016-13-15B

Par iekšēja normatīvā akta noteikumu tiesiskumu

Pie tiesībsarga vērsās Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrība, lūdzot sniegt atzinumu par Valsts robežsardzes pavēles “Par maksimālo naudas balvas apmēru sakarā ar nozīmīgu dienesta (darba) pienākumu izpildes laika gadadienu” (turpmāk arī – Pavēle) kā iekšējā normatīvā akta, atbilstību:

- Satversmes 107.pantā garantētajām tiesībām saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu,
- Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtajā daļas nosacījumiem par naudas balvu apmēru un
- Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārbildības likuma 26. panta piektajā un sestajā daļā un Darba likuma 90. panta piektā daļā iekļaujam disciplinārbildības darbības termiņam.

Pārbaudes lietas secinājumi

Tiesībsargs konstatēja, ka Pavēles 2. punkts noteica: “*Ja amatpersona (darbinieks) pēdējo piecu gadu laikā ir saukta pie disciplinārbildības, šīs pavēles 1. punktā noteiktos naudas balvas apmērus samazināt:*

- 2.1. *par 20 procentiem – par katru piemēroto disciplinārsodu “piezīme”;*
- 2.2. *par 40 procentiem – par katru piemēroto disciplinārsodu “rājiens”;*
- 2.3. *par 100 procentiem – ja piemērots cits šīs pavēles 2.1. un 2.2. apakšpunktā neminēts disciplinārsods.”*

Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārbildības likuma 26. panta piektā un sestā daļa nosaka - ja gada laikā pēc disciplinārsoda piemērošanas vai no dienas, kad beigusies disciplinārsoda izpilde, amatpersona nav izdarījusi jaunu disciplinārpārkāpumu, tad tā ir uzskatāma par disciplināri nesodītu. Ja piemērots disciplinārsods - piezīme, amatpersona uzskatāma par disciplināri nesodītu, ja triju mēnešu laikā pēc disciplinārsoda piemērošanas tā nav izdarījusi jaunu disciplinārpārkāpumu. Savukārt Darba likuma 90. panta piektā daļa nosaka, - ja gada laikā no piezīmes vai rājiena izteikšanas dienas darbiniekam nav izteikta jauna piezīme vai rājiens, viņš uzskatāms par disciplināri nesodītu.

Tiesībsargs norādīja, ka ar minētajām tiesību normām likumdevējs ir noteicis termiņu, kuram izbeidzoties, amatpersona ir uzskatāma par disciplināri nesodītu. Tas nozīmē, - izbeidzoties šim termiņam, amatpersonas (darbinieka) tiesības nevar tikt ierobežotas, pamatojoties uz kritēriju, kas ir saistīts ar amatpersonas (darbinieka) disciplinārpārkāpumiem.

Pavēles 2.punkta ierobežojumus ir paredzēts piemērot 5 gadu garumā, līdz ar to būtībā arī paredzot amatpersonai (darbiniekam) nelabvēlīgu seku radīšanu ilgākā laika periodā, nekā to ir noteicis likumdevējs likumos.

Tiesībsargs atzina, ka Pavēles 2.punktā noteiktais ierobežojumu piemērošanas termiņš – 5 gadi, ir prettiesisks un nav piemērojams, jo tas ir pretrunā likumos noteiktajam disciplinārsoda darbības termiņam. Un Pavēles 2.punktā paredzēto kritēriju

piemērošana konkrētajās administratīvi tiesiskajās attiecībās var radīt Satversmes 107.panta aizskārumu.

Tiesībsarga rekomendācijas

Pārbaudes lietā tiesībsargs Valsts robežsardzei rekomendēja divu mēnešu laikā:

1) Valsts robežsardzei atcelt Pavēles 2.punktā noteikto kārtību vai arī saglabāt to, veicot grozījumus, kas saskanētu ar citiem iekšējo noteikumiem un atbilstu Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 26. panta piektās un sestās daļas un Darba likuma 90. panta piektās daļas noteikumiem.

2) Līdz jautājuma izlemšanai par Pavēles 2.punkta izmaiņām, Pavēles 2.punktu nepiemērot atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 78. panta trešajai daļai.